

Region Västerbottens vägledning för viruspåvisning vid covid-19 med hjälp av antigenester

Utfärdare: Anders F Johansson, Hygienöverläkare, Vårdhygien Västerbotten

Fastställande: 2021-03-03, version 3.

Medicinska och legala krav vid användning av antigenest

Påvisad covid-19 med antigenest är anmälningspliktig enligt smittskyddslagen. Läkare ansvarar för provtagningsordination och har skyldighet att tillse att en patient med påvisad covid-19 får förhållningsregler och att smittspårning och smittskyddsanmälan sker.

För användning av antigenest inom hälso- och sjukvården finns legala krav som vid andra diagnostiska tester. Provtagning och analys utförs patientnära av utbildad hälso- och sjukvårdspersonal. Hela processen, från förvaring av testet till avläsning och tolkning av resultat samt meddelande om provsvar ska vara kvalitetssäkrad och den som utför analysen ska vara tränad för uppgiften. Det ska finnas en för antigenester utsedd medicinskt ansvarig läkare inom verksamhetsområdet där testen utförs.

Antigenesters tillförlitlighet är bland annat beroende av när i infektionsförloppet de används. Sannolikheten att testet ska kunna påvisa virus ökar med högre virusnivåer i provet. Provet för antigenest behöver därför tas tidigt i infektionsförloppet när virusnivåerna är som högst. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att prov som tas på en peron med symptom tas senast 5 dagar efter symtomdebut.

Tolkning av provsvar

Ett positivt antigenest räknas som påvisad covid-19 men ska ändå konfirmeras med PCR-test. Om antigenest och PCR test visar olika resultat gäller PCR-testet.

Ett negativt antigenest kan inte utesluta covid-19 hos patienter med symptom som vid covid-19 varför PCR-test rekommenderas när den kliniska misstanken kvarstår.

I sammanhang där testning sker av många personer och snabb svarstid är avgörande kan ett positivt antigenest vara av stort kliniskt värde trots att de samtidigt förekommer falskt negativa provsvar (se nedan).

Prioriterade användningsområden för antigen test i dagsläget

För att upptäcka smitta hos personer utan typiska symptom

- Provtagning vid inläggning på sjukhus vid låg misstanke om covid-19. Typexempel är akutmottagningar
- Provtagning på patienter i samband med inläggning på sjukhusavdelningar med särskilt känslig vårdmiljö. Typexempel geriatrikavdelning eller annan känslig avdelning.
- Upprepad provtagning av personal som arbetar i vårdmiljö med långa eller täta kontakter med känsliga vårdtagare/brukare. Typexempel särskilda äldreboenden och vissa sjukhusavdelningar baserat på riskbedömning.
- Upprepad provtagning av personal som reser mellan vårdinrättningar. Typexempel vårdpersonal som arbetspendlar mellan arbetsplatser på olika orter.
- Mottagningsverksamhet med undersökningar som innebär tidsmässigt långa och/eller expositioner med nära kontakt mellan personer. Riskbedömning rekommendera av till exempel långvariga fysiologiska undersökningar.

För snabb upptäckt av smitta när det finns känd exposition för eller misstänkta symptom på covid-19

- Smittspårning av personal i vård- och omsorgsverksamhet inklusive utbrottssituationer där snabbt provsvar förbättrar kvaliteten i verksamheten. Testning ska ske i samarbete med Vårdhygien.
- Testning i primärvård där den snabba svarstiden premieras trots lägre känslighet. Typexempel sjukstugor med långa transporttider.

Frågor om utförande av testningen

Se webbutbildning och provtagningsanvisning [Klinisk mikrobiologi, PNA \(regionvasterbotten.se\)](#).

Referenser

[Falldefinition vid anmälan enligt smittskyddslagen av covid-19](#), Folkhälsomyndigheten

[Vägledning för analys av covid-19](#), Folkhälsomyndigheten

[Vägledning för användning av antigen testser vid covid-19](#), Folkhälsomyndigheten